

**בש"פ 380/19 - פלונית, פלונית נגד בית הדין הרבני האזורי בחיפה, בית
הדין הרבני הגדול בירושלים**

בבית המשפט העליון

בש"פ 380/19

כבד הנשיא א' חיון

לפני:

המבקשות:
1. פלונית
2. פלונית

נגד

המשיבים:
1. בית הדין הרבני האזורי בחיפה
2. בית הדין הרבני הגדול בירושלים

בקשה לפי סעיף 7א(ב) לחוק בתי דין דתים (כפיית צוות ודרכי דין), התשט"ז-1956 לביטול קנס

בשם המבקשות: עוזי אברהם אילוק

בשם היועץ המשפטי לשיפוט הרבני: עו"ד ד"ר רפי רכס

החלטה

בקשה לפי סעיף 7א(ב) לחוק בתי דין דתים (כפיית צוות ודרכי דין), התשט"ז-1956 (להלן: חוק כפיית צוות) ל לבטל קנס בסכום של 10,000 ש"ח שהושת על המבוקשת 1 על ידי בית הדין הרבני האזורי בחיפה (להלן: בית הדין) ביום 4.3.2018.

1. עניינו של ההליך מושא התביעה דן בבקשת שהגישה המבוקשת 1 לבית הדין ל"אישור ידoot לצורך

עמוד 1

ニישואין". בהמשך להגשת הבקשה, התייצבו המבוקשת 1 ביחד עם אמה (המבקשת 2) בבית הדין והציגו בפני מברר היהדות מטעמו מסמכים שונים לרבות צילום תעוזת לידה של המבוקשת 2 (להלן: תעוזת הלידה), ושבה היא רשומה כ"יהודיה" מתוך סעיף הלאום. עם זאת, לנוכח פגמים שונים שנמצאו במסמכים שהציגו המבוקשות עליה חשש כי התעודה הנ"ל מזויפת. לנוכח האמור הופנה המבוקשת 1 לבחינה בפני מכון "שורשים" העוסק בבירור והוכחת יהדותם בהליכים בפני בית דין רבניים (להלן: מכון שורשים) וכמו כן הורה בית הדין על בירור אמיתות תעוזת הלידה אצל לשכת הקשר העובדת מול השלטונות במדינה שבה הונפקה לכארה התעודה הנ"ל, שמסרה כי המספר הסידורי של התעודה הקים אצלם ברישומים משווים לאדם אחר. חרב הוראות בית הדין, המבוקשת 1 לא פנתה למxon שורשים, ואף לא התייצהה לשני דיונים רצופים שנקבעו בעניינה בבית הדין. ביום 4.3.2018 התקיימו דיון בבית הדין, אליו התייצהה המבוקשת 1, ושבוטפו הורה בית הדין על מתן צו קבע לעיוב נישואין של המבוקשת 1 ועל חיובה כאמור, בתשלום "קנס", כלשון ההחלטה, בסכום של 10,000 ש"ח " בגין ניסיון להטעות את בית הדין על ידי הצגת תעוזת לידה מזויפת ובזוז זמן שיפוטי יקר לחינם". הودעה על הטלת הקנס האמור לא הובאה לידייעות בהתאם לאמור בסעיף 7א(ב) לחוק כפיטת ציונות.

2. על פסק דין זה ערערו המבוקשות לבית הדין הרבני הגדול (להלן: בית הדין הגדול) – הן בכל הנוגע למתן צו עיוב נישואין, והן בנוגע לקנס. לעניינו רלוונטי חלק אחרון זה בלבד. בית הדין הגדול התייחס לסכום שהוטל על המבוקשת 1 כלפי "הוצאות משפט" ולהילוףן כלפי הסכום שהושת על המבוקשת 1 יותר על כנו. הוטעם כי "הוצאות שחיבב בה"ד אינם [כך במקור] בגין הזיויף אלא בגין הצגת תעוזה מזויפת בפני רשות שיפוטית על מנת להשיג אישור יהדות מרמה".

כעולה מהבקשה שלפני, על פסק דין זה הגישו המבוקשות עתירה לבג"ץ (בג"ץ 19/377).

3. בבקשתה שלפני נטען כי יש להורות על ביטול הקנס. המבוקשות טוענות כי החלטה לknos את המבוקשת 1 ניתנה בחוסר סמכות מלאה התקיימו התנאים להטלת קנס בהתאם לאמור בחוק כפיטת ציונות המפנה לפיקודת בזין בית משפט, וכן מבלי שהדבר הובא לידייעות כאמור בסעיף 7א(ב) לחוק כפיטת ציונות.

המשיבים סבורים כי דין הבקשה להידוחות. לטענתם, בית הדיןאמין לא ציין באופן מפורש כי ההחלטה להטיל קנס על המבוקשת 1 ניתנה מכוח הוראות חוק כפיטת ציונות, והדבר אף לא הובא לידייעות בהתאם לחוק הנ"ל. עם זאת, בפסק הדין בערעו, ציין בית הדין הגדול כי מדובר ב"הוצאות משפט" ולא בקנס, ועל כן אין מקום לקיום ביקורת שיפוטית על החלטה זו לפי חוק כפיטת ציונות.

4. עיינתי בבקשתה על נספחיה ובאתרי לידי מסקנה כי דינה להתקבל. עיון בפסק הדין של בית הדין מעלה כי הוא התייחס לתשלום שהושת על המבוקשת 1 כלפי "קנס". אף בית הדין הגדול ציין בסיכום פסק דין בערעור כי "המשך בקנס שהושת על המערערת מס' 1 [הבקשה 1] [ישאר]" (ההדגשה הוספה), וזאת גם שבחקרים אחרים של פסק הדין התקיים לסקום האמור כלפי "הוצאות משפט". בנסיבות אלה, אין סבורה שיש מקום לקבל את הטענה ולפיה הסcum האמור הושת על המבוקשת כ"הוצאות משפט". משכך וככל שסביר בית הדין כי יש מקום לknos את המבוקשת 1 בהתאם להוראות חוק כפיטת ציונות, היה עליו לפעול בהתאם להוראות חוק כפיטת ציונות בעניין הטלת קנס, לרבות הבאת דבר הטלתו לידייעות בהתאם לסעיף 7א(ב) לחוק הנ"ל. כמו כן, היה עליו לפעול בהקשר זה בהתאם לכללים שנקבעו בפסקתנו באשר להטלת קנס מכוח חוק כפיטת ציונות, לרבות ההקפדה על מיצוי כל הכללים הנתוניים לבית הדין מכוח חוק

בתי דין רבניים (קיים פסק דין של גירושין), התשנ"ה-1995 בטרם יפנה להליכים מכוח חוק כפיטת צוות (ראו למשל בש"פ 7491/18 פלוני נ' פלונית, פסקה 5 וההפניות שם (5.12.2018)).

די בטעמים אלה על מנת להוביל לקבלת הבקשה ולביטול הקנס שהוטל וכן אני מורה.

למען הסר ספק יודגש כי אין באמור בהחלטה זו משום הבעת דעתה באשר לשאלת הנפרדת העומדת לדין בעתרה הנזכרת לעיל, והנוגעת לסמכתו של בית הדין לברר את שאלת יהדותה של המבוקשת 1.

ניתן היום, כ"ט בשבט התשע"ט (4.2.2019).

ה נ ש י א ה